

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum honor sit aliquid sprituale, vel corporale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

ne, non pertinet earum cultus ad obseruantia, sed ad pietatem, vt dictum est.

Ad tertium dicendum, quod exhibitio honoris, vel cultus non solum est proportionanda personae cui exhibetur secundum se considerata, sed et secundum quod ad exhibentes comparatur. Quia ergo virtuosus secundum se consideratus, sunt magis digni honore, quam persona parentum: tamen filii magis obligantur propter beneficia suscepta ab ipsis parentibus, & coniunctionem naturalem, ad exhibendum cultum & honorem parentibus, quam extraneis virtuosis.

Super Quaestio. conseruaturis articulo primo.

QVAESTIO CIII. B

De Dulia, in quatuor articulos diuisa.

DE INDE considerandum est de partibus obseruantiae. Et primo de dulia, quae exhibet honorem, & caetera ad hoc pertinentia, personis superioribus. Secundo, de obedientia, per quam earum obediunt imperio.

Circa primum quaruntur quatuor.

¶ Primo, Vtrum honor sit aliquid spirituale, vel corporale.

¶ Secundo, Vtrum honor debeatur solis superioribus.

¶ Tertio, Vtrum dulia, cuius est exhibere honorem & cultum superioribus, sit specialis uirtus à latria distincta.

¶ Quarto, Vtrum per species distinguatur.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum honor importet aliquid corporale.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod honor non importet aliquid corporale. Honor enim est exhibitio reuerentiae in testimonium virtutis, vt potest accipi a Philosopho in 1. Ethic. sed exhibitio reuerentiae est aliquid spirituale: reuerenti. n. est actus timoris, ut supra habitum est. Ergo honor est aliquid spirituale.

¶ 2. Prat. Secundum Philosophum in 4. Ethic. Honor est praemium virtutis: uirtutis autem, quae principaliter in spiritualibus consistit, praemium non est aliquid corporale, cum praemium sit potius merito, ergo honor non consistit in corporalibus.

¶ 3. Prat. Honor a laude distinguitur, & est a gloria: sed laus, & gloria in exterioribus consistunt. Ergo honor consistit in interioribus spiritualibus.

SED CONTRA est, quod Hiero. exponens illud 1. ad Timot. 5. Qui bene praesunt presbyteri, duplici honore digni habeantur &c. dicit. Honor in praesentiarum vel pro elemosyna, uel munere accipitur: utrumque autem horum ad corporalia pertinet, ergo honor in corporalibus consistit.

RESPOND. Dicendum, quod honor testimonium quaedam importat de excellentia alicuius: unde homines uolunt honorari, testimonium suae excellentiae quaerunt, ut per Philosophum patet in 8. Ethic. Testimo-

num autem redditur, vel coram Deo, vel coram hominibus. Coram Deo quidem, qui inspector est cordium, testimonium conscientiae sufficit: & ideo honor, quoad Deum, potest consistere in solo interiori motu cordis, dum aliquis recogitat, uel Dei excellentiam, uel est alterius hominis coram Deo. Sed quoad homines, aliquis non potest testimonium ferre, nisi per aliqua signa exteriora, uel uerborum, puta, cum aliquis ore pronuntiat excellentiam alicuius: uel factis, sicut inclinationibus, obuiationibus, & alijs huiusmodi: uel etiam exterioribus rebus, puta, in munerum oblatione, aut imaginum institutione, uel alijs huiusmodi: & secundum hoc honor in signis exterioribus, & corporalibus consistit.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod reuerentia non est idem quod honor: sed ex una parte est primum motuum ad honorandum, in quantum. s. aliquis ex reuerentia, quam habet ad aliquem, eum honorat. Ex alia uero parte est honoris finis, in quantum. s. aliquis ad hoc honoratur, ut in reuerentia habeatur ab alijs.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut Philosophus ibidem dicit. Honor non est sufficiens uirtutis praemium. Sed nihil potest esse in humanis rebus, & corporalibus maius honore, in quantum. s. ipse corporales res sunt signa demonstratiua excellentis uirtutis. Est autem debitum bono, & pulchro ut manifestetur, secundum illud Matth. 5. Neque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt: & pro tanto praemium uirtutis dicitur honor.

AD TERTIUM dicendum, quod laus distinguitur ab honore dupliciter. Vno modo, quia laus consistit in solis signis uerborum: honor autem in quibuscumque exterioribus signis: & secundum hoc laus in honore includitur. Alio modo, quia per exhibitionem honoris, testimonium reddimus de excellentia bonitatis alicuius absolute: sed per laudem testificamur de bonitate alicuius in ordine ad finem, sicut laudamus bene operantem propter finem. Honor autem est et optimorum, quae non ordinatur ad finem, sed iam sunt in fine, ut patet per Philosophum in 1. Ethic. Gloria autem est effectus honoris, & laudis: quia ex hoc quod testificamur de bonitate alicuius clarescit bonitas eius in notitia plurimorum, & hoc importat nomen gloriae. Nam gloria dicitur quasi clara. Vnde ad Rom. dicit quaedam gloria Ambr. quod gloria est clara cum laude notitia.

ARTICVLVS II.

Vtrum honor proprie debeatur superioribus.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur, quod honor non proprie debeatur superioribus. Angelus enim est superior quolibet homine uiatore, secundum illud Matth. 11. Qui minor est in regno caelorum, maior est Io. Bapt. sed angelus prohibuit Ioannem uolentem se honorare, ut patet Apoc. 19. ergo honor non debetur superioribus.

¶ 2. Prat. Honor debetur alicui in testimonium uirtutis, ut dictum est. sed quandoque contingit, quod superiores non sunt uirtuosi, ergo eis non debetur honor: sicut nec demonibus, qui tamen superiores nobis sunt ordine naturae.

¶ 3. Prat. Apostolus dicit ad Rom. 12. Honore inuicem praecipites. & 1. Pet. 2. Omnes honorate: sed hoc non esset seruandum, si solis superioribus honor deberetur, ergo honor non debet proprie superioribus.

¶ 4. Prat. Tobias 1. dicit, quod Tobias habebat decem talenta ex his, quibus erat honoratus a rege. Legitur

Li. 4. c. 7. an te medium to. 5. D. 710.

Lib. 1. ca. 5. tomo. 5.

Id hinc August. in lib. 83. q. 81. circa finem tomo. 4.

Ad Heb. 13. lcc. 3. prin.

Ar. prac. & q. 63. art. 3.